

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : חורף תשע"ט, 2019
מספר שאלון : 992101
היקף הבחינה : יחידת לימוד אחת

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

מחווון

חיבור

הוראות לנבחן

- משך הבחינה : שלוש שעות.
 - מבנה השאלון : בבחינה זו פרק אחד בלבד.
לפרק זה – 100 נקודות
 - חומר עזר : אין להשתמש בחומר עזר.
 - הוראות מיוחדות :
- התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיות מן הנושא.
 - חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.
 - שימו לב : כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאי להצלחה בחיבור.

פרטי מרכז ההשכלה :	ה. מלאו את הפרטים הבאים :										
שם : _____	מספר נבחן : _____										
קוד מוסד : _____	שם נבחן : _____										
מקום בחינה : _____	שם משפחה פרטי										
	מס' ת"ז : <table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>										

בהצלחה!

שם המעריך : _____
ציון הבחינה : _____

במבחן זה ארבעה נושאים (1 – 4). כתבו חיבור על אחד מהם.

הקפידו לרשום במחברת את מספר הנושא.

הקפידו על מילוי ההוראות שבעמוד השער.

כתבו על כל חלקי הנושא, והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור.

השתדלו לכתוב בהיקף של עמוד וחצי, לפחות.

שימו לב להנחיות לכל נושא.

נושא 1:

מס על אוכל משמין

בשנים האחרונות תופעת ההשמנה של ילדים בישראל מתגברת והופכת להיות מסוכנת מבחינה בריאותית. המחיר והזמינות של אוכל מהיר ומצרכי מזון משמינים הם חלק מהסיבות העיקריות לעלייה בשיעור ההשמנה. יש הטוענים, כי על הממשלה להטיל מס על אוכל משמין. הטלת מס תצמצם את היקף התופעה, משום שמוצרי המזון המשמינים יהיו פחות נגישים. האם אתם מסכימים עם טענה זו? בחיבורכם התייחסו לשאלה האם יש להטיל מס על אוכל משמין או לא. הביעו את עמדתכם בעניין זה. הציגו נימוקים התומכים בעמדתכם ובססו אותם בעזרת דוגמאות.

נושא 2:

רישיון לאופניים חשמליים

בעקבות תאונות דרכים רבות וקטלניות הוגשה לאחרונה הצעת חוק חדשה. לפי ההצעה, רוכבי אופניים חשמליים יהיו חייבים להוציא רישיון רכיבה מיוחד החל מגיל 16. על מנת להוציא את רישיון הרכיבה, יש צורך בלימוד חוקי התנועה ותמרורי התנועה וכן בהתנסות מעשית. האם אתם תומכים בהצעת החוק החדשה, שמחייבת רישיון לאופניים חשמליים, או מתנגדים לה? חוו דעתכם על הנושא, נמקו אותה ושלבו דוגמאות לביסוס הנימוקים.

נושא 3:

לימודי מדעי המחשב ותכנות בבית הספר היסודי

בארצות הברית כבר מלמדים בבתי הספר היסודיים שני מקצועות חדשים: מדעי המחשב ותכנות. תוכניות הלימודים החדשות הן חלק משינוי גדול בלימודי המידע, הטכנולוגיה והתקשורת. מערכת החינוך בארצות הברית תומכת בשינוי ומסייעת לבתי הספר ולמורים המלמדים מדעי המחשב, ומספקת להם חומרי לימוד והדרכות.

האם, לדעתכם, מומלץ גם בישראל להתחיל ללמד מדעי המחשב ותכנות בבית הספר היסודי?

הביאו נימוקים לעמדתכם, בססו את דבריכם על נימוקים מתחומים שונים (כגון: חינוך, טכנולוגיה, כלכלה...).

נושא 4:

לפניכם קטע קצר קראו אותו בעיון וכתבו חיבור:

תוכניות ריאליטי בהשתתפות ילדים

תוכניות ריאליטי בהשתתפות ילדים פוגעות בזכות שלהם לפרטיות ומשפיעות עליהם לרעה. החשיפה הגדולה, ההצלחה או הכישלון, והלחצים הרבים, גם מצד ההורים וגם מצד צוות הפקת התוכנית, כל אלו עלולים להוביל למשברים רגשיים קשים. הקשיים הרגשיים לא נעלמים בסוף התוכנית. "ילדי ריאליטי" נאלצים להתמודד עם ההשלכות כל חייהם. תוכניות יעוץ משפחתיות, כמו "סופר נני", גם פוגעות במשתתפים. תוכניות כאלה חושפות את ההורים, ובעיקר את הילדים, במצבים רגשיים ומביכים מאוד של מריבות, ויכוחים ובכי. יש הטוענים, כי צריך לנסח חוק האוסר על השתתפות ילדים בתוכניות ריאליטי, גם אם ההורים מוכנים ומסכימים לכך שהם ישתתפו.

הטקסט שלפניכם מחזק את הטענה כי, יש צורך בחוק אשר אוסר על השתתפות ילדים בתוכניות ריאליטי, גם אם ההורים מוכנים ומסכימים לכך שהם ישתתפו.

האם אתם תומכים בטענה זו?

הביעו דעתכם באופן ברור, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

בהצלחה!

מחווון לבדיקת טקסט טיעון

נקודות	פירוט	תבחין
	התאמה לסוגה – טיעון ושכנוע . זיהוי מהלך של טיעון בחיבור.	כללי (3 נק')
3 נק'		סכום רכיב כללי
	פתיחה : מעוררת עניין וציפיות, מכוונת וממוקדת, רלוונטית. גוף : סיום : סיום ההולם את הסוגה, סיום רלוונטי, המלצות, הרהור אישי.	מבנה (20 נק')
	לכידות וקישוריות – טקסט רציף ושימוש נכון ומגוון במילות הקישור .	
	ביצוע חלקי - חזרות מיותרות על אותה מילה או משפט/שימוש במאזכרים	
	ביצוע חלקי - סטייה מהנושא/ סתירות פנימיות בכתיבה	
20 נק'		סכום רכיב המבנה
	הצגת הנושא - הצגת דעה מפורשת, ברורה ורלוונטית – ה"קול האישי" של כותב החיבור.	תוכן (40 נק')
	נימוקים – מתאימים ומשכנעים, ללא סתירות	
	דוגמות, הסברים וביסוסים : פיתוח רעיונות תוך הבחנה בין עיקר לטפל בדרכים שונות: הדגמה, השוואה, מחקרים.	
	קשרים לוגיים בין רכיבי התוכן.	
	הצגת טענת הנגד והתייחסות אליה	
	הפרכת טענת הנגד	
	מסקנה	
40 נק'		סכום רכיב התוכן
	משלב הלשון - בינוני-גבוה. אוצר מילים עשיר ומגוון ; שימוש מושכל בלשון משכנעת.	לשון, מבע וסגנון (20 נק')
20 נק'		סכום רכיב לשון, מבע וסגנון
	מורפולוגיה ותחביר - צורות תקינות בשם ובפועל . תחביר תקין – ניסוחים ברורים של משפטים. התאמה במין ובמספר, שימוש נכון במילות יחס וביידוע.	תקינות (17 נק')
	ביצוע חלקי - משפטים מסורבלים או שימוש בביטויים לא מדויקים.	
	פיסוק תקין	
	כתיב תקין / צורה חיצונית: עימוד וסדר	
17 נק'		סכום רכיב תקינות
100 נק'		סך כל הרכיבים